

Henri Goldsteins tale 7.10.24. i synagogen

I går aftes vendte jeg hjem fra 2 uger i Israel. Det var et anderledes besøg end de sidste to gange i 2024.

Lufthavnen var tom ved ankomsten omkr. Kl. 19. Mange steder så man plakater med ”bring dem hjem nu”, altså gidslerne. Det er et land i krig.

Efter få dage blev vi vækket midt om natten med luftalarm – hurtigt i beskyttelsesrum. Der sad jeg ved siden af en kvinde med 2 små børn på 4½ og 1½ år. De knugede sig ind til deres mor. Deres far var netop genindkaldt for 3. gang i 2024. De, der tror, at jødiske børn blot lever videre uden ar på sjælen, skulle have været med der.

Det gav anledning til 2 tanker: Den 7. okt 2023 blev en række børn forældreløse – enten fordi mor eller far blev skudt af Hamas terrorister, mens børnene så på, eller også blev børn kidnappet og ført som gidsler til Gaza. Lever de i dag? Vi ved det ikke.

Dagen efter fik jeg et opkald på mobilen fra en af de velmenende NGOer her i landet. Man samlede penge ind til palæstinensiske børn. Jeg spurgte, om de også samlede ind til jødiske børn. Det drømte man ikke om.

Jeg tænkte meget over denne forskelsbehandling, som igen førte mine tanker videre til anden forskelsbehandling. Jødiske kvinder blev 7. okt. og

dagene herefter voldtaget og mishandlet af Hamas. Hvor var de store kvindeorganisationer med protester? De havde svært ved at protestere på jødiske kvinders vegne. Jeg skal skåne Jer for flere eksempler, men der er mange.

Vi er her i dag for at erindre os selv om den største massakre på jøder siden Hitler. Vi er her også for at tænke på de gidsler, som ikke er vendt hjem endnu, enten levende eller som lig. Disse grufulde begivenheder sætter sig dybe spor. Vi er derfor nødt til at lære af situationen. Vi har haft krig i 1 år, og der har været store omkostninger for alle parter. Krig er den ringeste konfliktløsning, der findes. Alle, ja alle, tabte menneskeliv er en tragedie, uanset nationalitet, religion,

hudfarve, seksuel orientering, etnicitet og køn. Om det er civile eller unge soldater er uden betydning. En soldat er en civilist i uniform med et våben.

Vi kan - og skal - lære forskellige ting. Vi skal søge at undgå en lignende terrorhandling og gidseltagning. Israel og mange jøder og kristne rundt omkring er stærkt påvirket af den 7. okt. 2023. Den jødiske kalender indeholder alt for mange mindedage om uhyggelige begivenheder. Nu har vi så fået én til. Men det gør den danske kalender faktisk også. Tænk på 9. april, eller tænk på slaget ved Dybbøl 18. april 1864 eller slaget ved Isted. Mindedage skal bruges positivt til at undgå gentagelser og til forståelse af hvilke fejl, aktørerne har begået.

7. okt. Har især sat sig 2 spor hos mig. Det *ene* er de mange børn, som kommer ud af terror og krig med fysiske og mentale sår. Børn er uskyldige for de voksnes handlinger. De voksne derimod bærer ansvaret for deres egne handlinger med konsekvenser for børn – både deres egne og andres børn. De bærer ansvaret for krig eller fred. De bærer ansvaret for børnenes udvikling. Det gælder også de fordomme, de har som teenagere, unge voksne og måske resten af livet.

Det *andet* er bevidstheden om, at freden er langt væk. Men terroren sidste år tegnede stridens kerne meget tydeligt for mig. Den ene part ønsker at udrydde den

anden. På almindelig dansk: skal der være et Israel eller ej? Er der nogen, der skal presses fra vestlig side, ja, så er det terrororganisationerne, der skal presses til afskaffe det formål, at Israel skal slettes af landkortet. Hvorfor er der ingen, der siger tingene lige ud til terrorbevægelserne?

Når vi går ud herfra, vil en del af os hænge med hovedet. Det kan vi næppe løbe fra, men vi er nødt til se fremad. Om ikke for andre, så for vore børn og børnebørns skyld. Når jeg siger det som leder af Det Jødiske Samfund, skyldes det, at jeg bruger vores egen erfaring, vores egen historie i vurderingen. De, der kender mig, ved, at eet af mine valgsprog er, at vi alle er et produkt af vores egen

historie. Vi har fået mange slag gennem mere end 400 år, men vi har rejst os hver gang. Og så hjælper det, at vores regering og folketing giver den opbakning, vi netop har brug for. Vi føler her i Krystalgade, at både regeringen, folketinget og store dele af centraladministrationen forstår vores situation. *Vi kan ikke få det bedre.* Vi vil gerne sige tusind tak.

Tak, og lad os komme videre.